

РЕШЕНИЕ

№ 22985

гр. София, 11.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 29.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **8856** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба на Н. А. М. Х., гражданка на Й., с разрешение за постоянно пребиваване, ЕГН [ЕГН], лично и като законен представител на малолетните Садил Х. А. – Р. М., ЕГН - [ЕГН], и С. Х. М., ЕГН – [ЕГН], с представени хуманитарни статuti, подадена чрез адв. С. М., срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-СК/3397/21.08.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – С..

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена в противоречие с материалния закон и правото на ЕС. Твърди се, че нормата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД е в пряко противоречие с нормите на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. и Директива № 2011/95/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 13.12.2011 г. Позовава се на практика на административните съдилища. Моли за отмяна на заповедта като незаконосъобразна и присъждане на разноски по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата /ЗА/.

Ответникът - директор на дирекция "Социално подпомагане" – С. редовно призван не изпраща представител. На 04.10.2024 г. е депозиран писмен отговор, в който се излагат доводи за неоснователност на жалбата и законосъобразност на оспорената заповед.

Софийска градска прокуратура не се представлява и не взема становище по жалбата.

Административен съд София - град, Трето отделение, 44-ти състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 08.08.2024 г. жалбоподателката, в качеството ѝ на майка и законен представител на малолетните Садил Х. А. – Р. М., ЕГН - [ЕГН], и С. Х. М., е депозирала до директора на Дирекция "Социално подпомагане" – С. заявление-декларация за отпускане на месечни помощи по чл. 7 ЗСПД за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст.

Във връзка с подаденото заявление е издадена и оспорената в настоящото производство Заповед ЗСПД/Д–С–СК/3397/21.08.2024 г. на директора на ДСП – С., с която е отказано отпускане на помощта по чл. 7, ал. 1 ЗСПД, като актът е мотивиран с това, че децата не са български граждани и Република България не е страна в международен договор за двустранно сътрудничество с Х. кралство Й..

Процесната заповед е връчена лично на заявителката на 23.08.2024 г., която е оспорена пред АССГ с жалба от 03.09.2024 г.

В хода на съдебното производство е приета без оспорване административната преписка, както и писмени доказателства приложени към жалбата.

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, Трето отделение, 44 -ти състав, обуславя следните правни изводи: Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок, от активно легитимирано лице и при наличие на правен интерес, поради което същата е допустима, а разгледана по същество е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия, съобразно изискуемите от закона форма и съдържание, при спазване на административнопроизводствените правила.

Настоящият състав счита, че постановеният отказ противоречи на чл. 32, ал. 1 ЗУБ и на Директива 2011/95/ЕС, и не съответства на целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 7 от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Между страните не е спорно, че такъв международен договор между Република България и Х. кралство Й. няма подписан. Не е спорно и че жалбоподателката има разрешение за пребиваване, а децата са с предоставен хуманитарен статут. Спорът е правен и се изразява в това има ли право жалбоподателката на социални помощи по реда на ЗСПД. Категоричен отговор на този въпрос ЗСПД не дава. Действително, по отношение на чужденците, разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани на реципрочна основа или ако е предвидено в друг закон или международен договор. Тоест, ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на лицата - чужди граждани, на които е предоставена международна закрила. В същото време обаче, съгласно чл. 32, ал. 2, т. 1 от Закона за убежището и бежанците, чужденците, с предоставен статут на бежанец имат всички права и задължения на българските граждани с изключение на правото да участват в избори за държавни и местни органи,

национални и местни референдуми, да участват в създаването и да членува в политически партии, да заемат длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство, да бъдат военнослужещи, както и други ограничения, изрично предвидени със закон. ЗСПД не съдържа ограничения в правата на достъп за лицата с бежански статут до социалната система, в частност до регламентирания в него семейни помощи. Отсъствието на специална уредба по отношение на получилите бежански статут в ЗСПД следва да се разглежда като липса на ограничение в правата на тези лица по смисъла на чл. 32, ал. 1, т. 4 ЗУБ и те следва да се третират като български граждани.

Ограничението, съдържащо се в разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не трябва да се прилага и по силата на чл. 27, т. 1 и т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето, ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991 г., защото съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната, като имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. В чл. 27, т. 1 от Конвенцията за правата на детето е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в т. 3, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището.

На следващо място, на плоскостта на приложимото общностно законодателство, съдът отчита, че съгласно чл. 28, параграф 1 от Директива 2004/83/ЕО, държавите - членки следва да полагат грижи получилите статут на бежанец да получават в държавата-членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава-членка. При тълкуването на чл. 3, т. 5 от ЗСПД следва да се съобрази и ДИРЕКТИВА 2011/95/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. В чл. 29 Директивата предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, се определят от националното право, но съгласно параграф 2 от разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Няма съмнение, че предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т. 45 от преамбюла на Директива 2011/95/ЕС.

Въз основа на анализа на горесцитираните разпоредби се налага извод за незаконосъобразност на оспорената заповед. Същата следва да бъде отменена, а

преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне по заявлението-декларация, при съобразяване на дадените в настоящото решение указания.

По отношение на искането в жалбата за присъждане на разноски на основание чл. 38, ал. 2 ЗА, съдът намира, че същото е неоснователно предвид следното:

Съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА, в случаите на оказване на безплатна адвокатска помощ и съдействие по чл. 38, ал. 1 от ЗА, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски според изхода на спора, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, определено от съда в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА. За да възникне в полза на адвоката основание да претендира и получи възнаграждение за оказана безплатна адвокатска помощ не е достатъчно само формално да се позове на текста на чл. 38 или чл. 38, ал. 2 от ЗА. Следва да е посочено в договор или по друг начин конкретното основание от кръга на изчерпателно визираните в т. 1-3 на чл. 38, ал. 1 от ЗА.

В настоящия случай липсва изявление за начина на възнаграждение на адвоката било чрез представяне на договор за правна защита и съдействие по реда на чл. 38, ал. 1, т. 1-3 от ЗА, чрез упълномощаване, в което да е уговорено безплатното представителство или чрез устно овластяване отразено в протокола по делото. При тези обстоятелства липсва основание за определяне на възнаграждение на адв. Т. по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗА и такова не следва да му се присъжда.

Водим от горното и на основание чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 44-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-СК/3397/21.08.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – С. при Агенция за социално подпомагане.

ИЗПРАЩА преписката на директора на Дирекция "Социално подпомагане" – С. за ново произнасяне по заявлението на Н. А. М. Х., за отпускане на месечна помощ по чл. 7 ЗСПД за малолетните Садил Х. А. – Р. М., ЕГН - [ЕГН], и С. Х. М., ЕГН – [ЕГН].

ОПРЕДЕЛЯ срок за произнасяне на административния орган – 14-дневен от получаване на преписката.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца.

СЪДИЯ: